

φυλλ.) Ἰκαρ.(Εῦδηλ.) Κάλυμν. Καππ. Κάρπ.(“Ελυμπ. κ.ά.) Κάσ. Κρήτ. (Ανατολ. Κίσ. Κυδων. Ρέθυμν. Σέλιν. Σητ.) Κύθηρ. Κύθν. Λέρ. Λῆμν. Μακεδ. (Αρν. Νάουσ. Πάγγ. Χαλκιδ.) Μέγαρ. Πάτμ. Πελοπν. (Ανώγ. Κάμπος Λακων. Καρδαμ. Λευκτρ. Μάν. Μονεμβασ.) Προπ. (Μαρμαρ.) Ρόδ. (Απόλλων. κ.ά.) Σαμοθρ. Στερελλ. (Αίτωλ. Ακαρναν. Αράχ. Αχυρ. Λεβάδ.) Σύμ. Σῦρ. Τῆλ. Τῆν. (Ιστέρν. κ.ά.) Φούρν. Χίος (Πισπιλ. κ.ά.) — Γ. Δροσίν., Αἱ μέλισσ., 79 — Λεξ. Βάιγ. Βυζαντ. Ελευθερουδ. Πρω. Δημητρ.: *Γόρος τῆς κάμπιας - τῆς μέλισσας - τοῦ φαριοῦ Σύμ. Μέσα 'ς τίς τρυπίτσες αὐτὲς ἡ βασίλισσα γεννᾷ τὸ βόρο, ἀπὸ τὸν ὅποιο γίνονται οἱ καματερὲς μέλισσες καὶ οἱ ἀργοὶ (= κηφῆνες) Ρόδ. Βόρος τῆς μέλισσας- τῆς φείρας - τῆς πούλ-λιδας (=δρυθος) αὐτόθ. Γόρο 'ποὺ τὸν εἶχεν! (νοεῖται ἡ κόττα· ἦτοι πόσα φάρια ἔχει εἰς τὴν ώθήκην της!) Κύθν. Η δοριθα ἔχει γόρο Σῦρ. Μπῆκι ἡ μυῖγα 'ς τοὺς κριγιὰς κι ἄφ' κιν γόρουν (κριγιὰς = κρέας) Λῆμν. Η μάννα ὅταν θέλ' νὰ βγάν' ἀσκέρ, φτεῖ μέσ' 'ς τὰ καβούκια σὰ φτύματα κι τρανεύ' κι γίγιτι σὰ γόρουν Χαλκιδ. || Φρ. Ρίχνω γόρο (=έγκαθίσταμαι) Πελοπν. (Μάν.) Η σημ. καὶ ἀρχ. Βλ. Αριστ., Z. Ιστ., 553^b 24 «ἐργάζονται δὲ πρῶτον μὲν τὸ κηρίον, εἴτα δὲ τὸν γόρον ἐναφιᾶσιν». Συνών. γόρνι 1, γορνίδι 1. β) Σπέρμα, σπόρος ἐν γένει Λεξ. Ελευθερουδ. 3) Ο ἐκ τοῦ φαρίου προερχόμενος μικρὸς σκώληξ τῆς μελίσσης ἡ ἄλλων ἐντόμων Κάρπ. (Ελυμπ. κ.ά.) Κάσ. Κρήτ. (Σητ.) Πάτμ. Τῆλ. Ψαρ.—Λεξ. Πρω. Ελευθερουδ. β) Μεταφ., τὸ πάθος, ἡ ἀσθένεια Ρόδ.: "Εχεις, μαρῇ, γόρομ μέσα σου. 5) Τὰ νεογνὰ τῶν ἵχθυων καὶ ἴδιαιτέρως τῆς ἀθερίνης 'Ερεικ. Ηπ. (Πάργ.) Κρήτ. (Ιεράπ.) Μῆλ. Παξ. Πελοπν. (Μεσσην. Οίτυλ.) Πόρ. Προπ. (Μαρμαρ.) Σάμ. Σύμ. Τῆν. (Ιστέρν. κ.ά.) Στερελλ. (Μπούκ. Σπάρτ.) Χίος — Λεξ. Ελευθερουδ. Περίδ. Πρω.: 'Η γρίπα σαρώνει ὅλο τὸ γόρος Πόρ. Η σημ. καὶ ἀρχαία. Βλ. Αθήν. Γ108^c «πρίω μοι πολύπουν | καὶ δός καταφαγεῖν, κἀπὸ τηγάνου γόρον». Συνών. γόρνι 2β, γάρος, τσαμούχι. 6) Συμῆνος νεαρῶν μελισσῶν, πλῆθος ἵχθυδίων, μικρῶν φθειρῶν κ.τ.τ. Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.) Ανδρ. (Γαύρ.) Εῦβ. (Καλύβ.) Ηπ. (Κουκούλ. Πλατανοῦσ. Πράμαντ.) Θάσ. Θεσσ. (Αργιθ.) Θράκ. (Αἴν.) Ικαρ. Κάρπ. Κάσ. Κρήτ. Μύκ. Νάξ. (Εγκαρ.) Πελοπν. (Αγιος Ανδρ. Ερμιόν. Λακων. Λάμπ. Λευκτρ. Μεσσην. Πυλ.) Παξ. Ρόδ. Σάμ. Σαμοθρ. Σίφν. Στερελλ. (Αίτωλ. Ακαρναν. Γαλαξ. Καλοσκοπ. Φθιώτ. Φωκ.) Σῦρ. Χάλκ. Χίος (Βροντ. κ.ά.) — Α. Βαλαωρ., Εργ., 3.221 Κορ., Ατακτ., 2.405 Κ. Κρυστάλλ., Εργ., 2.214 Δ. Λουκοπ., Γεωργ. Ρούμελ., 389 — Λεξ. Βυζαντ. Περίδ. Βλαστ. 436 Ελευθερουδ. Πρω. Δημητρ.: 'Ἐν ἥκαμεν βόνον ἀκόμη τὸ μελίσσι Κάρπ. Τὰ τραυηχτὰ δίχτυα καταστρέφουν τὸ γόρο Πυλ. Γιατὶ βαρεῖς τὰ γόνια, εἶναι κρῖμα, δὲν κάνει (γόνια = τὰ νεογνὰ τῶν ἵχθυων) Παξ. Τοὺς ἡβέροτ' αὐτόνοις ἔχ' λίγουν γοννό (ἡβέροτ' = κυψέλη) Καλοσκοπ. Τὸ μελίσσι ἀμπόλυσε γονό (ἀμπόλυσε = ἔξαπέλυσε) Ερμιόν. Ο γόρος τοῦ μελισσιοῦ ποὺ ρίχνει καὶ φεύγει ἀπὸ τὸ κρινὶ (= κυψέλη) Κ. Κρυστάλλ., Εργ., 2.214. Μόλις ἰδῇ τὸ γόρο νὰ πεταχτῇ, ἀρπάχνει 'ς τὰ χέρια του ἔτα ἀδειαρὸ κυβέρτι καὶ πάει ἀπὸ κοντὰ Δ. Λουκοπ., Γεωργ. Ρούμελ., 389. || Ποίημ.*

*'Σ τὰ στήθια του ἀναβροάζουν
σὰ 'ς τὸ κυβέρτι οἱ μέλισσες ποὶν ὁ γονός κινῆσῃ
ἀμέτρητα φαντάσματα*

² Αθηνᾶ 2 (1890), 705: Γουνὸς ἀκρίδα Σπάρτ. "Ηβηκα 'ς
ἔνα χωράφι κ' ηῦρα μέσα χόοτα ώς τὸ ὄνος τσ' ὄνιας
(ὄνος τσ' ὄνιας = μέγα πλῆθος) Ἀπύρανθ. Ως τὸ ὄνος
τσ' ὄνιας εἶναι οἱ κόνιδες ἀπάνω 'ς τὴν γεφαλή τζη αὐτόθ.
Καλούτσικά τονε τὰ κουκάκια μας, ώς ὁ ὄνος τσῆ ὄνιας
ητον' ἀπάνω 'ς τσὶ κουκιές αὐτόθ. 7) Εἴδος μικροῦ πτη-
νοῦ Κρήτ. (Βιάνν.) Λῆμν. 8) Ἡ γῦρις τῶν ἀνθέων Λεξ.
Ἐλευθερούδ. Πρω. 9) "Γφαλος καλυπτομένη ὑπὸ φυκῶν ἦ-
ἄλλων θαλασσίων φυτῶν, τῆς σημ. προφανῶς προελθούσης
ἐκ τῆς ἐν αὐτοῖς ἀναπτύξεως καὶ διαβιώσεως τῶν ἰχθυ-
δίων Λευκ. Στερελλ. (Μεσολόγγ.) — Λεξ. Βλαστ.

‘Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βόρειοι, Κάρπι

γόνος ὁ, (III) Στερελλ.. (Καλοσκοπ.)

³ Αγνώστου ἐπύμου.

Κρίκος ἐξ εὐλυγίστου κλάδου, διὰ τοῦ ὅποιου ὁ ιστοβοεὺς προσδένεται εἰς τὸν ζυγόν. Συνών. γόρι (II), κουλούρα, σκάλη.

γοντζάρι τό, ἐνιαχ. γοντζάρ' Μακεδ. (Γήλοφ. Δασο-
χώρ. Δεσκάτ. Κατάκαλ. Τρικοκκ. Τριφύλλ. κ.ά.) γοντζάρ'
Στερελλ. (Τριχων.)

Κλείδωσις ὀστῶν, γόνατον ἐνθ' ἀν.: 'Ἐπῆρα ἦρα γονυτζάρο'
γονοτήσιου Μακεδ. (Δεσκάτ.)

γοντζιάζω ἐνιαχ. **γοντζιάζω** Πόντ. (Αμισ. Ἰμερ
Σταυρ. Χαλδ. κ.ά.)

'Ex toū Touρκ. g o n c a ḡ con k a

Αίμωδιῶ, μεν διάζω ἐκ ψύχους ἔνθ' ἀν.: 'Εγορτέζιάσαν τὰ σέρια μ' ἀσ' σὸν κρόνον Σταυρό.

γοντζεδάκι τό, ἐνιαχ. *κοντσεδάκι* Ἰων. (Σμύρν.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. γοντζές

Μικρὸς γοντζές, τὸ ὄπι. βλ., ἐνθ' αὐ

γοντζέλι τό, ἐνιαχ. *κοντζέλ'* Πόντ. (Άμισ. Κοτύωρ.)

Τιποκος, του ούσ. γαρ τις

‘Ο ποδίσκος τῶν καρπῶν τῶν ὀπωροφόρων δένδρων ἔνθ’
ἀν. Συνών. κοτσάνι, λίκι, ντένι, ὄχάνι.

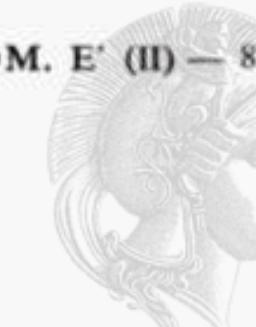
γοντζές ὁ, 'Αθῆν. Εῦβ.(Κάρυστ. Κύμ.) "Ηπ. κ.ἄ. —Λεξ.
Βυζ. Βλαστ. 445 Δημητρ. **γοντζές** "Ηπ. (Θεσπρωτ.) **γοτζές**
Θράκ. (Καλλικράτ.) Πελοπν. (Γορτυν.) Προπ. (Χηλ.) **γορ-**
τσές "Ηπ. — Λεξ. Μπριγκ. Περίδ. **κοντζές** Θήρ. Θράκ.
('Επιβάτ. Κωνπλ.) Προπ. (Μαρμαρ.) **κοντζές** Καππ. Μα-
κεδ. (Σέρρ.) **κοντσές** Θράκ. (Αἶν. Κασταν. Σηλυβρ. κ.ἄ.)
Λῆμν. **γουντζές** "Ηπ. (Ζαγόρ.) **κουντζές** Λῆμν. **κουτζές** Θράκ.
(Σηλυβρ.) **κουντσές** Λῆμν. **γοντζάς** Κρήτ. **γοντσάς** Κρήτ.
κοντζάς Κρήτ. Λυκ. (Λιβύσσ.) κ.ἄ. **κοντζάς** Κύπρ. **κοντσάς**
Κύπρ. **κοτσές** Θράκ. (Αἶν. Κασταν. κ.ἄ.) Λῆμν. **κοζ-ζές**
Κάσ. **κοζές** Κάσ. **γκοτζές** Θράκ. (Σαρεκκλ.) **κοντσά** ή, "Ηπ.

'Ex τοῦ Τουρκ. gonca ḷ konca

1) Τὸ ἐντὸς τοῦ κάλυκος χλειστόν, μήπω ἐκπετασθὲν
ἄνθος, ἵδιαιτέρως ἐπὶ ρόδου, ὁ κάλυξ ἔνθ' ἀν.: Οἱ τριαντα-
φυλλιὲς ἔβγαλαν γουντζέδες "Ηπ. || "Ασμ.

Σὰν ἀνοίξουν κ' οἱ γοντζέδες, σαῖτεύοντι τὶς καρδιές
Αθῆνα.

Ἐπί τοις δέ τοις περιβόλοις μὲν τὰς μουσικὰς ἀποτίθεται
τὸ κορμί σου περιβόλι μὲ τὶς μουσικούς φωδιὲς

"Ελα, Χριστέ μου, πᾶρε το και πάν' το 'ς τὶς μπαχτσέδες και γιόμω του τὶς κόρφοι του λουλούδια και κοντσέδες (βαυκάλ.) Θράκη. (Σηλυβρ.)

Κοτζέ μου ώραιγότατε, κάτσε και συλλογίσου τὸ ἄδικο ποὺ γίνεται και τὸ Θεὸ φοβήσου

Προπ. (Χηλ.) Συνών. βαβούλι, μπονμπούλι.

β) Μίσχος ἀνθους Βιθυν. Κρήτ. Κύπρ.: Ἀσμ.

"Εσύ 'σ' ἔνας χρυσός κοντζές μὲ τετρακόσια ρόδα, δομοφος είσαι 'ς τὴ θωράκι, μὰ φεύτικος 'ς τὰ λόγια Κρήτ. γ) Ὁφθαλμὸς κλάδου δένδρου ἢ ἄλλου φυτοῦ Λεξ. Δημητρ. Συνών. μάτι. 2) Εἰδος ἀγρίας βοτάνης "Ηπ.

"Η λ. και ώς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γοντζές Αθῆν. Μακεδ. (Θεσσαλον.) Μέγαρ. και ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Κοντζές Βιθυν.

γοντζεύω ἐνιαχ. γοντσεύω Πόντ. (Οἰν.)

'Εκ τοῦ ούσ. γοντζές.

Καθίσταμαι ισχύος, λεπτός ώς μίσχος, ἀδυνατίζω. β) Μεταφ., καθίσταμαι πτωχός.

γοντζήσλος ἐπίθ. ἐνιαχ. κοντζήσλος Β. Εὖβ.

'Εκ τοῦ ούσ. γοντζές, παρὰ τὸ δόπ. και κοντζές, και τῆς παραγωγ. καταλ. -ή σιος.

'Ο ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ γοντζές, ὁ πράσινος ἔνθ' ἀν.: Κοντζήσια μποιά Β. Εὖβ.

γοντζὶ τὸ (Ι) ἐνιαχ. κοντσὶν Ρόδ. κουντζὶν Πόντ.

'Τυποκορ. τοῦ ούσ. γοντζές.

Μικρὸς γοντζές: Ἀσμ.

Τὸ κονυμπαρίβ βασιλικὸς κ' ἡ νύφ-φη γιασιμάκι, μ' ἀλήθικεια και ὁ νύγαμπρος κοντσὶν τριανταφυλ-λάκι Ρόδ.

γοντζὶ τό, (ΙΙ) ἐνιαχ. σγοντζὶ Πελοπν. (Μεσσην. Πυλ. Τριφυλ.)

'Τυποκορ. τοῦ ούσ. γόντζος, τὸ δόπ. βλ.

Μικρὸς γόντζος ἔνθ' ἀν.

γόντζι τό, ἐνιαχ. γόντζ' Εὖβ. ("Ακρ. Ψαχν.) Στερελλ. (Άράχ.) γόντζι Εὖβ. (Κάρυστ.) Μέγαρ. γόγκι Εὖβ. (Στρόπον.) γόγγκι Β. Εὖβ. ἀγότζι Εὖβ. (Αύλωνάρ.)

'Εκ τοῦ Τουρκ. κοντζί = στέλεχος. "Η λ. κατεχωρίσθη κατὰ λάθος και ὑπὸ τύπ. γάντζι.

Κρίκος, συνήθως ξύλινος, στερεούμενος διὰ λωρίου εἰς τὸ μέσον τοῦ ζυγοῦ και συνδέων τοῦτον μὲ τὸ ἄροτρον ἔνθ' ἀν.: Γύρισα ἔνα μέλιγον κ' ἔφεγασα ἔνα γόγγκι (μέλιγον=μελίαν, βλαστὸν μελίας) Β. Εὖβ. Τοὺ γόγγκι πρέπ' νὰ είνι ἀπὸν ξύλου βασταγιόδο αὐτόθ. Συνών. κοντζί ούρα, κρικέλλα, κρικέλλι, κρικός.

γοντζίασμα τό, ἐνιαχ. γοντζίασμαν Πόντ. (Σταυρ.)

'Εκ τοῦ ἀμαρτ. ρ. γοντζίαζω.

Τὸ ἔνεκα τοῦ ψύχους μονδιασμα τῶν χειρῶν.

γόντζος δ, Εὖβ. (Πολιτικ. κ.ά.) γόντζους Θεσσ. (Μελιβ.) σγόντζος Πελοπν. (Γαργαλ. Κάμπος Λακων. Μεσσην.) σγόντσος Πελοπν. (Καλάμ. Λακων.)

'Εκ τοῦ Ιταλ. gοzzο.

1) Πᾶν τυλῶδες ἔξόρκωμα εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου, τῶν ζώων, ἐπὶ τῶν δένδρων ἢ ἐπὶ ἀντικειμένων, οἷον στρωμάτων, καθισμάτων κ.τ.τ. Πελοπν. (Γαργαλ. Καλάμ. Κάμπος Λα-

κων. Μεσσην.) Συνών. γρόμπος. 2) Ὁ κῶνος τῆς πεύκης Εὖβ. β) Παιδιά παιζομένη διὰ τοῦ καρποῦ τῆς πεύκης Εὖβ. Πολιτικ. κ.ά. γ) Ὁ ἀγκὼν τῆς χειρὸς Θεσσ. (Μελιβ.)

"Η λ. και ώς ἐπών. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γόντζους Μακεδ. ("Εδεσσ.) Σγόντζος Αθῆν. Πελοπν. (Μάν.)

γονυκλισιὰ ἡ, "Ηπ. Πελοπν. (Δημητσ. κ.ά.) — Λεξ. Βάιγ. γονυκλισία Πελοπν. (Δημητσ. Λευκτρ.) — Λεξ. Βάιγ.

γονοκλισία Κύθηρ. Πελοπν. (Λευκτρ. Μάν. Πλάτσ.) — Λεξ. Βάιγ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω. γονοκλισιὰ Κρήτ. (Ραμν. κ.ά.) Πελοπν. (Πλάτσ.) γονυοκλισία Θεσσ. (Αετόλοφ.)

γονυοκλισία Θεσσ. (Φάρσαλ.) γονυοκλισία "Ηπ. (Δωδών. Ζαγόρ. Ιωάνν. Κουκούλ.) Θεσσ. (Πήλ.) Στερελλ. (Γραν.) γονυοκλισία Στερελλ. (Καρπεν.) γονοκλισία Κρήτ. (Μονοφάτσ.) κονοκλισία "Ηπ. κονυοκλισία "Ηπ. (Ζαγόρ. Ιωάνν. Κουκούλ.)

'Εκ τοῦ Βυζαντ. ούσ. γονυκλισία σία. 'Ο τύπ. γονυκλισία και εἰς Σομ. 'Ο τύπ. κονοκλισιὰ κατὰ παρετυμ. ἀπό τὸ εἰκόνα.

1) "Η κλίσις τῶν γονάτων, ἡ ἐπὶ τῶν γονάτων στάσις, τὸ γονάτι σμα λόγ. σύνηθ. β) "Η γονυκλισία, ἡ κατὰ τὴν προσευχὴν ἢ πρὸ τῶν εἰκόνων κ.τ.τ. κλίσις τῶν γονάτων Πελοπν. (Δημητσ.) — Λεξ. Βάιγ. Μ. Ἐγκυκλ. Πρω. Δημητρ. "Η σημ. και Βυζαντ. Βλ. Σχολ. Εύριπ. Φοιν. 293 «διὰ γονυκλισίας σεβόντων τοὺς βασιλεῖς». 2) Ικεσία, παράκλησις γενομένη γονυκλινῶς Θεσσ. (Πήλ.) Κρήτ. (Ραμν.) Πελοπν. (Πλάτσ.) κ.ά.— Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Πρω. Δημητρ. 3) "Η ἐօρτὴ τῆς Πεντηκοστῆς, ὅτε κατ' ἔξοχὴν προσεύχονται οἱ πιστοὶ γονυκλινῶς "Ηπ. (Δωδών. Ζαγόρ. Ιωάνν. Κουκούλ.) Θεσσ. (Αετόλοφ. Φάρσαλ.) Κρήτ. (Μονοφάτσ.) Κύθηρ. Πελοπν. (Λευκτρ. Μάν. κ.ά.) Στερελλ. (Γραν. Καρπεν. κ.ά.): Τ' οι Γονυοκλισιᾶς θὰ σ' δώκουν τὰ δαῦ' κα Γραν. Αὔριο είναι τῆς Γονυκλισιᾶς Μάν. Συνών. γονατᾶς 2, γονατιὰ 3γ, γονάτιση, γονάτισμα 2, γονατιστὴ (εἰς λ. γονατιστός 3, γονατίτσα, γόνατο 4, γονατοκλισιὰ 2, Κυριακὴ τοῦ ποντικιοῦ.

"Η λ. και ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γονυοκλισία Στερελλ.

γονυκλιτὸς ἐπίθ. λόγ. κοιν. και δημῶδ. "Ηπ. Κεφαλλ.

'Εκ τοῦ ούσ. γόνυ, διὰ τὸ δόπ. βλ. γόνατο, και τοῦ Βυζαντ. ἐπίθ. κλιτός = κλινόμενος.

'Ο κλίνων τὰ γόνατα, δ γονατιστὸς ἔνθ' ἀν.: Ἀσμ.

Γονυκλιτὸς 'ς τὰ πόδια σου νὰ είναι δήμαρχός σου, πότε κοντάς τὴν κούρη σου, πότε 'ς τὸ μαγερεύο σου (βαυκάλ.) Κεφαλλ.

γόδος δ, λόγ. πολλαχ. και Κ. Παλαμ., Περασμ. και χιρετ., 43.

Τὸ ἀρχ. ούσ. γόος.

Κλαυθμός, δδυρμός, στεναγμός, θρῆνος ἔνθ' ἀν.: Φρ.

Μετὰ γόδων και κοπετῶν Λεξ. Πρω. || Ποίημ.

Κορμὶς ἀγκαλιάσματα, γόδοι, δαιμόνια Κ. Παλαμ. ἔνθ' ἀν.

γοργά ἐπίρρ. πολλαχ. και Πόντ. (Κερασ. Νικόπ. Οἰν.) γοργά βόρ. Ιδιώμ. Ἐρεικ. Μαθράκ. Οθων. Παξ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Γαργαλ. Λάστ.) Τσακων. (Μέλαχν. κ.ά.) ἀγοργά "Ηπ. (Ζαγόρ.) βοργά Μακεδ. (Καταφύγ. Μελέν. Πεντάπολ. Σέρρ.) βοργά Κύπρ. Μακεδ. (Βλάστ. Βόιον Δαρνακ. Καστορ. Νέο Σούλ. Πεντάπολ. Ροδολίβ. κ.ά.) Πελοπν. (Μάν.) γοργά Κρήτ. γοργά Μακεδ. γοργοῦ Πόντ. (Οἰν.)

